

MULTIDISCIPLINARY RESEARCH

MULTIDISCIPLINARY RESEARCH

Abstracts of XIV International Scientific and Practical Conference

Bilbao, Spain
December 21 – 24, 2020

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

UDC 01.1

The XIV International scientific-practical conference “Multidisciplinary research”,
December 21 – 24 –, 2020, Bilbao, Spain. 524 p.

ISBN - 978-1-63684-350-6

DOI - 10.46299/ISG.2020.II.XIV

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines , Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	Ph.D. in Machine Friction and Wear (Tribology), Associate Professor of Department of Tractors and Agricultural Machines, Maintenance and Servicing, Lecturer, Deputy dean on academic affairs of Engineering and Energy Faculty of Mykolayiv National Agrarian University (MNAU), Mykolayiv, Ukraine
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ ТА ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ: СПІЛЬНЕ ТА ВІДМІННЕ

Лягіна Ірина Анатоліївна

старший викладач

Київський університет імені Бориса Грінченка

Як відомо, сучасна іншомовна освіта не обмежується лише лінгвістичним компонентом, а включає в себе соціальні, літературні, загальнокультурні, історичні, особистісно-ціннісні аспекти. Реалізація міжпредметних зв'язків з навчальними дисциплінами виховного спрямування «Я у світі» та «Основи здоров'я», у контексті нашого дослідження, забезпечує збагачення змісту навчання франкомовного ДМ навчальним матеріалом соціокультурного, літературного, історичного, особистісно-ціннісного характеру, які учні засвоюють на заняттях з цих дисциплін. Аналіз змісту чинних програм [1] та вивчення творчого досвіду вчителів у контексті міжпредметних зв'язків відкриває широкі можливості для їх використання на уроках французької мови.

Ідея об'єднання в рамках одного уроку (одного предмету) декількох різних підходів та поглядів на одну й ту саму тему, поняття, процес, явище не є принципово новою. Ще в працях Я. А. Коменського акцентується увага на необхідності „завжди і всюди брати разом те, що пов'язано одне з одним” [2, с. 374]. Необхідність інтегрованого підходу до організації навчально-виховного процесу великий дидакт пояснював таким чином: „Всі знання виростають з одного коріння – навколишньої дійсності, мають між собою зв'язки, а тому повинні вивчатися у зв'язках” [3, с. 26].

З'ясуємо суть понять „міжпредметні зв'язки” й „інтеграція” та особливості їх впровадження в навчання учнів початкової школи.

Довгий час терміни „міжпредметні зв'язки” та „інтеграція навчального матеріалу” вживалися як синоніми. Проте згодом намітилася їх диференціація: „у тих випадках, коли один предмет є основним, а відомості з іншого викладаються лише в допоміжній ролі з метою повторення, прискорення процесу навчання чи закріплення знань, умінь і навичок є підстава говорити про міжпредметні зв'язки. Інтеграція – це створення *нового цілого на основі виявлення однотипних елементів* і частин у кількох раніше різних одиницях, пристосування їх у раніше неіснуючий моноліт особливої якості” [4, с. 58].

Питанням інтегрованого навчання та організації міжпредметних зв'язків на уроках присвячено багато праць українських вчених. Так, наприклад, уроки інтегрованого змісту та уроки з використанням міжпредметних зв'язків, О. Я. Савченко також розглядає як різні дидактичні поняття, оскільки міжпредметні зв'язки передбачають включення в урок запитань і завдань з матеріалу інших предметів, що мають *допоміжне значення для вивчення певної теми*. Це, на думку науковця, окремі *короточасні моменти уроків*, які

сприяють глибшому сприйманню та осмисленню якогось *конкретного поняття*. Натомість під час інтегрованого уроку „учні ознайомлюються зі змістом різних предметів, включаються у несхожі між собою види діяльності, що *підпорядковані одній темі*” [5, с. 261].

За М.М. Фіцулою, для інтегрованих уроків та уроків з міжпредметними зв'язками характерне таке структурування змісту й форми, яке викликає передусім інтерес в учнів і сприяє їх оптимальному розвитку й вихованню. Вказуючи на особливості цих типів уроків, він зазначає, що „міжпредметні уроки ставлять за мету „спресувати” матеріал кількох предметів, при інтегрованих уроках матеріал кількох тем подається блоками” [6, с. 167].

Ідея реалізації інтегративного підходу до навчання та міжпредметних зв'язків на уроках – важливий фактор, що сприяє підвищенню якості навчально-виховного процесу у початкових класах. Адже нині у початкових класах пріоритети надаються розвивальній функції навчання, особлива увага приділяється формуванню самостійності, навчання критичного мислення та креативності. Тому для інтегрування окремих навчальних курсів у початковій школі існують об'єктивні причини й передумови.

Зобразимо схематично порівняльну характеристику інтегрованого навчання та навчання на засадах міжпредметних зв'язків (див. схему 1).

Схема 1.

Порівняльна характеристика навчання на засадах міжпредметних зв'язків та інтегрованого навчання

	міжпредметні зв'язки	Інтегроване навчання
Роль навчального предмета	Один предмет є основним, а відомості з іншого викладаються лише в допоміжній ролі.	Різні навчальні предмети рівноправні у навчальному процесі.
Принципи об'єднання навчального матеріалу	<i>Локальний:</i> знання з інших галузей вкрапляються в загальну логіку уроку, основного предмету.	<i>Глобальний:</i> об'єднання в одне ціле знань з різних галузей; утворення комплексної картини про поняття, явище, процес.
Навчальний предмет	Має лінійну структуру, в якій деякі поняття, терміни зв'язуються з іншими темами чи галузями.	Має блочну структуру, в якій є 1-2 головних поняття, що є основним об'єктом вивчення, причому ці об'єкти розглядаються з різних точок зору, з різних позицій.
Кількість навчальних предметів	Від 2 до 5	Макимум 3

Узагальнюючи вище зазначене, можна зробити висновок, що за допомогою

міжпредметних зв'язків у молодших школярів формуються види навчальної діяльності та навчально-пізнавальна культура спільні для багатьох предметів: слухати вчителя, відповідати перед класом, читати вголос, подумки списувати з підручника, дошки, відчуття гармонії, зорової рівноваги, вміння зіставляти, доводити. Реалізація міжпредметних зв'язків та проведення інтегрованих уроків сприяє розкриттю творчих здібностей кожного учня, урізноманітненню методів та організаційних форм навчання для посилення інтересу учнів до знань, активізації мислення, оволодіння системою наукових знань і, зрештою, підвищення результативності всього навчально-виховного процесу в початковій школі.

Список літератури:

1. Програми для початкової школи 1 – 4 класів (оновлені): <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/pochatkova-shkola/onovleni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli-1-4-klasiv>
2. Коменский Я. А. Избранные педагогические сочинения: В 2-х т. – М.: 1982. – 648 с.
3. Коменский Я. А. Мир чувственных вещей в картинках.- Изд.2-е / Под ред. и со вст. проф. А.А. Красновского. – М.: Учпедгиз, 1957. – 351 с.
4. Короткий термінологічний словник з педагогіки. Укладач С.Г. Мельничук. – Кіровоград, 2004.
5. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: Підручник для студентів педагогічних факультетів. – К.: Генеза, 1999. – 368 с.
6. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – К.: Видавничий центр "Академія", 2002. – 528 с.